Euroopa Parlament
2019-2024

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2022/0400(COD)

12.10.2023

ARVAMUS

Esitaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Saajad: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv võrdõigusasutuste suhtes kohaldatavate nõuete kohta naiste ja meeste võrdse kohtlemise ja võrdsete võimaluste valdkonnas tööhõive ja elukutse küsimustes ning millega jäetakse direktiivist 2006/54/EÜ välja artikkel 20 ja direktiivist 2010/41/EL artikkel 11
(COM(2022)0688 – C9-0409/2022 – 2022/0400(COD))

Arvamuse koostaja: Alice Kuhnke

PA_Legam

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutavatel tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonil võtta arvesse järgmist:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(1) Aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatakse õigust võrdõiguslikkusele ja õigust mittediskrimineerimisele liidu ***põhiväärtustena***[57] ***ning*** liit on juba võtnud vastu mitu diskrimineerimiskeeldu käsitlevat direktiivi.	(1) Aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatakse õigust võrdõiguslikkusele ja õigust mittediskrimineerimisele liidu ***põhiväärtustena[1],*** liit on juba võtnud vastu mitu diskrimineerimiskeeldu käsitlevat direktiivi***, kuid siiski tuleb väljaspool tööhõive- ja elukutsevaldkonda vastu võtta horisontaalne võrdse kohtlemise direktiiv, mis hõlmab kõiki kaitstavaid põhjusi***.
[57] Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artiklid 2 ja 3, Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklid 8 ja 10 ning harta artiklid 21, 23 ja 26.	[57] Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artiklid 2 ja 3, Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklid 8 ja 10 ning harta artiklid 21, 23 ja 26.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(1a) Euroopa Kohus on otsustanud, et meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamisala ei saa piirduda diskrimineerimise keelamisega selle alusel, et isik on ühest või teisest soost. Pidades silmas selle eesmärki ja õiguste

	olemust, mida üritatakse tagada, kohaldatakse seda ka isiku sooidentiteedist, sooväljendusest või sootunnustest tuleneva diskrimineerimise korral.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) Direktiivide 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL kohaselt peavad liikmesriigid määrama asutuse või asutused, mille ülesanne on edendada võrdset kohtlemist, sealhulgas analüüsida, jälgida ja toetada kõikide isikute võrdset kohtlemist nii, et neid ei diskrimineeritaks nende direktiividega reguleeritud põhjustel (edaspidi „võrdõigusasutused“). Neis nõutakse, et liikmesriigid tagaksid, et nende asutuste pädevusse kuulub diskrimineerimise ohvritele sõltumatu abi osutamine, diskrimineerimist käsitlevate sõltumatute uuringute korraldamine ning sõltumatute aruannete avaldamine ja soovituste esitamine diskrimineerimise küsimustes. Samuti peavad liikmesriigid tagama, et nende asutuste ülesannete hulka kuulub teabevahetus vastavate Euroopa asutustega, näiteks Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga.	(6) Direktiivide 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL kohaselt peavad liikmesriigid määrama asutuse või asutused, mille ülesanne on edendada võrdset kohtlemist, sealhulgas analüüsida, jälgida ja toetada kõikide isikute võrdset kohtlemist nii, et neid ei diskrimineeritaks nende direktiividega reguleeritud põhjustel (edaspidi „võrdõigusasutused“). Neis nõutakse, et liikmesriigid tagaksid, et nende asutuste pädevusse kuulub diskrimineerimise ohvritele sõltumatu abi osutamine, diskrimineerimist käsitlevate sõltumatute uuringute korraldamine ning sõltumatute aruannete avaldamine ja soovituste esitamine diskrimineerimise küsimustes. Samuti peavad liikmesriigid tagama, et nende asutuste ülesannete hulka kuulub teabevahetus vastavate Euroopa asutustega, näiteks Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga ***ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga (FRA)***.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(9) Direktiivid 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL jätavad liikmesriikidele võrdõigusasutuste struktuuri ja toimimise	(9) Direktiivid 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL jätavad liikmesriikidele võrdõigusasutuste struktuuri ja toimimise

osas ulatusliku kaalutlusõiguse. Seetõttu erinevad liikmesriikides loodud võrdõigusasutused oluliselt nii oma volituste, pädevuse, struktuuri, vahendite kui ka toimimise poolest. See omakorda tähendab, et kaitse diskrimineerimise eest on liikmesriigiti erinev.	osas ulatusliku kaalutlusõiguse. Seetõttu erinevad liikmesriikides loodud võrdõigusasutused oluliselt nii oma volituste, pädevuse, struktuuri, vahendite kui ka toimimise poolest. See omakorda tähendab, et kaitse diskrimineerimise eest on liikmesriigiti erinev***, mille tulemuseks on diskrimineerimise ohvrite ebavõrdne kaitse kogu ELis ja ELi võrdset kohtlemist käsitlevate õigusaktide ebapiisav rakendamine. Et tagada terviklik, tulemuslik ja kõikehõlmav kaitse diskrimineerimise eest, peaksid liikmesriigid edendama ja rahastama võrdõigusasutusi, et need tegeleksid vastavalt harta artikli 21 mitteammendavale olemusele kõikide diskrimineerimise alustega.***

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(12) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada võrdõigusasutuste tegevuse suhtes direktiividega 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL reguleeritud küsimustes. Nõuded peaksid puudutama üksnes võrdõigusasutuste toimimist ega tohiks laiendada asjaomaste direktiivide materiaalset või isikulist kohaldamisala.	(12) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada võrdõigusasutuste tegevuse suhtes direktiividega 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL reguleeritud küsimustes. Nõuded peaksid puudutama üksnes võrdõigusasutuste toimimist ega tohiks laiendada asjaomaste direktiivide materiaalset või isikulist kohaldamisala. ***Hea tavana ja tulenevalt mõiste „sugu“ laiast tõlgendusest Euroopa Liidu Kohtu poolt on mitmes liikmesriigis võrdõigusasutustel pädevus edendada võrdõiguslikkust ning võidelda sooidentiteedi, -väljenduse ja sootunnuste alusel diskrimineerimise vastu[13a]. See ei ole aga nii kõigis liikmesriikides, mistõttu on diskrimineerimise eest pakutava kaitse tase nende direktiividega reguleeritud küsimuste puhul kogu liidus erinev.***

[13a] Euroopa Kohtu 30. aprilli 1994. aasta otsus kohtuasjas P vs. S, C-13/94, ECLI:EU:C:1996:170; Euroopa Kohtu 7. jaanuari 2004. aasta otsus kohtuasjas K.B., C-117/01, ECLI:EU:C:2004:7; Euroopa Kohtu 27. aprilli 2006. aasta otsus kohtuasjas Richards, C-423/04, ECLI:EU:C:2006:256; Euroopa Kohtu 26. juuni 2018. aasta otsus kohtuasjas M.B., C-451/16, ECLI:EU:C:2018:492.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(14) ***Kavandatavat*** direktiivi***, millega tugevdatakse meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist tasustamise läbipaistvuse ja täitmise tagamise mehhanismide kaudu,[69]*** tuleks pidada erinormiks direktiivi 2006/54/EÜ täitmise tagamise sätete suhtes, mis asendatakse käesoleva direktiiviga. Kõik rangemad miinimumnõuded, mis kehtestatakse võrdõigusasutustele töötasusid käsitleva ***tulevase*** direktiiviga võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise küsimustes, sealhulgas tasustamise läbipaistvuse kohta, peaksid olema käesolevas direktiivis sätestatud nõuete suhtes ülimuslikud.	(14) Direktiivi ***(EU) 2023/970[14a]*** tuleks pidada erinormiks direktiivi 2006/54/EÜ täitmise tagamise sätete suhtes, mis asendatakse käesoleva direktiiviga. Kõik rangemad miinimumnõuded, mis kehtestatakse võrdõigusasutustele töötasusid käsitleva direktiiviga võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise küsimustes, sealhulgas tasustamise läbipaistvuse kohta, peaksid olema käesolevas direktiivis sätestatud nõuete suhtes ülimuslikud.

[14a] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/970, millega tasustamise läbipaistvuse ja õiguskaitsemehhanismide kaudu tugevdatakse meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist, ELT L 132, 17.5.2023, lk 21.

[69] Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega tugevdatakse meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö

eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist tasustamise läbipaistvuse ja õiguskaitsemehhanismide kaudu (COM(2021) 93 final).

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(15) Võrdse kohtlemise edendamisel, diskrimineerimise ennetamisel ja diskrimineerimise ohvrite abistamisel peaksid võrdõigusasutused pöörama erilist tähelepanu diskrimineerimisele ***mitmel*** direktiividega 79/7/EMÜ, 2000/43/EÜ, 2000/78/EÜ, 2004/113/EÜ, 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL kaitstud põhjusel.	(15) Võrdse kohtlemise edendamisel, diskrimineerimise ennetamisel ja diskrimineerimise ohvrite abistamisel peaksid võrdõigusasutused pöörama erilist tähelepanu ***mitmekordse ja valdkonnaülesele*** diskrimineerimisele ***mitmete*** direktiividega 79/7/EMÜ, 2000/43/EÜ, 2000/78/EÜ, 2004/113/EÜ, 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL ***ning hartaga*** kaitstud ***põhjuste kombinatsioonil, tunnistades, et diskrimineerimine mõjutab inimesi sageli rohkem kui ühel*** põhjusel ***ning see tekitab konkreetset ebasoodsat olukorda***. ***Sotsiaalse ebavõrdsuse, tõrjutuse ja diskrimineerimise mõistmiseks terviklikust, süsteemsest või struktuurilisest vaatenurgast on võtmetähtsusega valdkonnaülene lähenemisviis, mis võimaldab ületada üheteljelise lähenemisviisi diskrimineerimisele, mis jätab kõrvale selle institutsionaalsed ja ajaloolised mõõtmed. Võrdõigusasutused peaksid tagama selge ja asjakohase keskendumise igale hõlmatud põhjusele ja nende vahelistele kokkupuutepunktidele. Käesoleva direktiivi rakendamisel tuleks arvesse võtta direktiivi (EL) 2023/970 valdkonnaülest diskrimineerimist käsitlevaid sätteid.***

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(16) Võrdõigusasutused saavad täita oma rolli tulemuslikult ainult siis, kui nad saavad tegutseda täiesti sõltumatult ja ilma välise mõjuta. Selleks peaksid liikmesriigid võtma arvesse mitmeid kriteeriume, mis ***aitavad kaasa*** võrdõigusasutuste ***sõltumatusele***. Võrdõigusasutusi ei tohiks luua osana ministeeriumist või asutusest, mis saab juhiseid otse valitsuselt. Iga töötaja või juhtival ametikohal olev isik – näiteks võrdõigusasutuse juhatuse ***liikmena***, ***võrdõigusasutuse juhina***, ***asetäitjana*** või ***ajutise liikmena*** – peaks olema ***sõltumatu, tal peaks olema oma ametikoha jaoks vajalik kvalifikatsioon ja ta peaks olema valitud läbipaistva menetluse teel. Võrdõigusasutused peaksid saama*** hallata oma eelarvet ja vahendeid, sealhulgas valides ja juhtides oma töötajaid, ning seada oma prioriteedid.	(16) Võrdõigusasutused saavad täita oma rolli tulemuslikult ainult siis, kui nad saavad ***teha otsuseid ja*** tegutseda täiesti sõltumatult ja ilma välise***, eelkõige poliitilise*** mõjuta. Selleks peaksid liikmesriigid võtma arvesse mitmeid kriteeriume, mis ***tagavad*** võrdõigusasutuste ***sõltumatuse***. Võrdõigusasutusi ei tohiks luua osana ministeeriumist või asutusest, mis saab juhiseid otse valitsuselt. Iga töötaja või juhtival ametikohal olev isik – näiteks võrdõigusasutuse juhatuse ***liikmetena***, ***võrdõigusasutuste juhtidena***, ***asetäitjatena*** või ***ajutiste liikmetena*** – peaks olema ***valitud tulemuspõhise ja läbipaistva avaliku konkursi teel. Võrdõigusasutused peaksid saama otsustada oma sisemise struktuuri üle ja selle üle, kuidas*** hallata oma eelarvet ja vahendeid, sealhulgas valides ja juhtides oma töötajaid, ning seada oma prioriteedid***, võttes arvesse liidu prioriteete soolise võrdõiguslikkuse vallas***.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(17) Selleks et võrdõigusasutused saaksid teostada kogu oma pädevust ja täita kõiki oma ülesandeid, peaksid ***liikmesriigid tagama, et võrdõigusasutuste sisestruktuur*** võimaldab neil kasutada oma mitmesuguseid pädevusi sõltumatult. Erilist tähelepanu tuleks pöörata olukordadele, kus asutused peavad olema erapooletud ja pakkuma ohvritele tuge. See on eriti asjakohane juhul, kui võrdõigusasutusel on erapooletust nõudev siduv otsustusõigus või kui ta on sellise	(17) Selleks et võrdõigusasutused saaksid teostada kogu oma pädevust ja täita kõiki oma ülesandeid, peaksid ***nad saama määrata kindlaks oma sisestruktuuri viisil, mis*** võimaldab neil kasutada oma mitmesuguseid pädevusi sõltumatult***, sealhulgas otsustuspädevust, mis hõlmab edutamise, ennetamise toetamise ja vaidluste lahendamise pädevuse täielikku kasutamist laiemas ulatuses***. Erilist tähelepanu tuleks pöörata olukordadele, kus asutused peavad olema erapooletud ja

mitmes valdkonnas tegutseva asutuse osa, kus teises valdkonnas tegutsemine nõuab erapooletust. Sisestruktuur, mis tagab asjaomaste pädevuste ja ülesannete range lahususe, peaks kindlustama, et võrdõigusasutus saab neid tulemuslikult teostada.	pakkuma ohvritele tuge. See on eriti asjakohane juhul, kui võrdõigusasutusel on erapooletust nõudev siduv otsustusõigus või kui ta on sellise mitmes valdkonnas tegutseva asutuse osa, kus teises valdkonnas tegutsemine nõuab erapooletust. Sisestruktuur, mis tagab asjaomaste pädevuste ja ülesannete range lahususe, peaks kindlustama, et võrdõigusasutus saab neid tulemuslikult teostada.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(18) Asjakohaste ***vahendite*** puudumine on peamine probleem, mis takistab võrdõigusasutustel oma ülesandeid nõuetekohaselt täita. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et võrdõigusasutused saavad piisavalt rahastust, saavad värvata kvalifitseeritud töötajaid ning et neil on asjakohased ruumid ja taristu, et täita kõiki oma ülesandeid tulemuslikult, mõistliku aja jooksul ja siseriiklikus õiguses ettenähtud tähtaegade jooksul. Nende eelarveeraldised peaksid olema stabiilsed, välja arvatud pädevuse suurenemise korral, kavandatud mitmeks aastaks ning võimaldama neil katta kulusid, mida võib olla raske ette näha, näiteks kohtuvaidlustega seotud kulud. ***Et tagada võrdõigusasutustele piisavad vahendid***, ***ei tohiks*** nende ***eelarvekärped olla oluliselt suuremad kui muude avaliku sektori asutuste keskmised eelarvekärped; samuti peaks*** nende iga-aastane kasv olema seotud vähemalt teiste üksuste rahastamise keskmise kasvuga. Kui võrdõigusasutuste ülesandeid ja volitusi laiendatakse, tuleks vahendeid proportsionaalselt suurendada.	(18) Asjakohaste ***finants- ja inimressursside*** puudumine on peamine probleem, mis takistab võrdõigusasutustel oma ülesandeid nõuetekohaselt täita. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et võrdõigusasutused saavad ***oma ülesannete täitmiseks*** piisavalt rahastust, saavad värvata kvalifitseeritud töötajaid ning et neil on asjakohased ruumid ja taristu, et täita kõiki oma ülesandeid tulemuslikult, mõistliku aja jooksul ja siseriiklikus õiguses ettenähtud tähtaegade jooksul. Nende eelarveeraldised peaksid olema stabiilsed, välja arvatud pädevuse ***või personali*** suurenemise korral, kavandatud mitmeks aastaks ning võimaldama neil katta kulusid, mida võib olla raske ette näha, näiteks kohtuvaidlustega seotud kulud. ***Kui võrdõigusasutuste pädevusi on suurendatud, peavad liikmesriigid tagama, et nende eelarvet kohandatakse vastavalt. Et tagada võrdõigusasutustele piisavad vahendid, ei tohiks nende eelarvet kärpida ja*** nende iga-aastane kasv ***peaks*** olema seotud vähemalt teiste üksuste rahastamise keskmise kasvuga. Kui võrdõigusasutuste ülesandeid ja volitusi laiendatakse, tuleks vahendeid

proportsionaalselt suurendada.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(19) Automatiseeritud süsteemid, sealhulgas tehisintellekt, ***on kasulik vahend diskrimineerimismustrite kindlakstegemiseks***, kuid ka algoritmiline diskrimineerimine ***on oht***. Seepärast peaks võrdõigusasutustel olema ***juurdepääs*** kvalifitseeritud ***töötajatele*** või ***teenistustele***, kes ***ühelt poolt saavad kasutada automatiseeritud süsteeme oma töös ja teiselt poolt*** hinnata nende vastavust mittediskrimineerimise eeskirjadele. Erilist tähelepanu tuleks pöörata võrdõigusasutuste varustamisele asjakohaste digiressurssidega kas otse või alltöövõtu korras.	(19) Automatiseeritud süsteemid, sealhulgas tehisintellekt, ***võivad tekitada ja tekitavad algoritmilist diskrimineerimist***, kuid ***need võivad*** ka ***olla vahend diskrimineerimismustrite kindlakstegemiseks.*** Algoritmiline diskrimineerimine ***võib põlistada ja süvendada olemasolevat ebavõrdsust, diskrimineerimist, tõrjutust ja vaesust***. Seepärast peaks võrdõigusasutustel olema ***eksperdid,*** kvalifitseeritud ***töötajad*** või ***teenistused***, kes ***mõistavad, kuidas automatiseeritud süsteemid töötavad ja võivad põhjustada algoritmilist diskrimineerimist, oskavad*** hinnata nende vastavust mittediskrimineerimise eeskirjadele***, ennetada selle võimalikke tagajärgi üksikisikutele ja toetada selle diskrimineerimisvormi ohvreid***. Erilist tähelepanu tuleks pöörata võrdõigusasutuste varustamisele asjakohaste digiressurssidega ***ning automatiseeritud süsteemide kasutamist käsitlevale koolitusele*** kas otse või alltöövõtu korras. ***Samuti peaksid võrdõigusasutused tagama, et automatiseeritud süsteemid vastavad direktiivi (EL) 2019/882 I lisa kohastele puuetega inimeste juurdepääsetavuse nõuetele.***

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(20) Võrdõigusasutustel on koos teiste osalejatega diskrimineerimise ennetamisel ja võrdõiguslikkuse edendamisel oluline roll. Selleks et tegeleda diskrimineerimise struktuuriliste aspektidega ja aidata kaasa sotsiaalsetele muutustele, peaksid nad edendama võrdõiguslikkusega seotud kohustusi, häid tavasid, positiivseid meetmeid ja võrdõiguslikkuse peavoolustamist avaliku ja erasektori üksustes ning pakkuma neile asjakohast koolitust, teavet, nõustamist, suuniseid ja tuge. Nad peaksid suhtlema avaliku ja erasektori üksuste ja diskrimineerimisohus rühmadega ning osalema avalikus arutelus, et võidelda stereotüüpide vastu ning suurendada teadlikkust mitmekesisusest ja selle eelistest, sest mitmekesisus on liidu võrdõiguslikkuse strateegiate tugisammas.	(20) Võrdõigusasutustel on koos teiste osalejatega***, nagu sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid,*** diskrimineerimise ennetamisel ja võrdõiguslikkuse edendamisel oluline roll. Selleks et tegeleda diskrimineerimise struktuuriliste aspektidega ja aidata kaasa sotsiaalsetele muutustele, peaksid nad edendama võrdõiguslikkusega seotud kohustusi, häid tavasid, positiivseid meetmeid ja võrdõiguslikkuse peavoolustamist avaliku ja erasektori üksustes ning pakkuma neile asjakohast koolitust, teavet, nõustamist, suuniseid ja tuge. Nad peaksid suhtlema avaliku ja erasektori üksuste ja diskrimineerimisohus rühmadega ning osalema avalikus arutelus, et võidelda stereotüüpide vastu ning suurendada teadlikkust mitmekesisusest ja selle eelistest, sest mitmekesisus on liidu võrdõiguslikkuse strateegiate tugisammas. ***Samuti peaksid võrdõigusasutused suurendama teadlikkust läbipõimunud diskrimineerimisest ja sellest, kui oluline on rakendada valdkonnaülest lähenemisviisi poliitika, programmide, fondide ja tegevuste kavandamisel.***

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(21) Lisaks ennetamisele on võrdõigusasutuste keskne ülesanne pakkuda diskrimineerimise ohvritele abi. See abi peaks ***alati*** hõlmama kaebuse esitajatele ***põhiteabe*** andmist ***ja nende kaebuse esialgset hindamist***, ***mis põhineb pooltelt vabatahtlikult kogutud esialgsel teabel. Liikmesriigid peaksid vastutama selle eest***, ***et määrata kindlaks kord***, ***mille alusel võrdõigusasutus sellise hinnangu***	(21) Lisaks ennetamisele on võrdõigusasutuste keskne ülesanne pakkuda diskrimineerimise ohvritele ***igakülgset tuge ja*** abi. See ***toetus ja*** abi peaks ***olema tasuta ning*** hõlmama ***vähemalt*** kaebuse esitajatele ***teabe*** andmist***, sealhulgas õigusnõustamist***, ***ohvrite erivajadustele suunatud nõustamist ja teavet menetluslike aspektide kohta***, ***sealhulgas selle kohta***,

***annab**, **näiteks protsessi ajakava või menetluslikud tagatised korduvate või kuritahtlike kaebuste vastu**.*	***kuidas pöörduda kohtusse**, **ja muude õiguskaitsevahendite kohta**.*

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(22) Tagamaks, et kõik ohvrid saavad ***kaebuse*** esitada, peaks olema võimalik esitada kaebusi mitmel viisil. Liikmesriigid peaksid pöörama nõuetekohast tähelepanu ka komisjoni soovitusele 2018/951***, mille kohaselt peaks olema*** võimalik esitada kaebusi keeles, ***mille valib*** kaebuse esitaja ***ja*** mis on üldkasutatav liikmesriigis, kus asub võrdõigusasutus. Selleks et tegeleda teatamata jätmise ühe põhjusega, nimelt hirmuga survestamise ees, ning ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2019/1937 (liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta)[70] kohaldamist, tuleks tunnistajatele ***ja*** rikkumisest teatajatele ning ***võimaluse korral*** kaebuse esitajatele pakkuda konfidentsiaalsust.	(22) Tagamaks, et kõik ohvrid saavad esitada ***kaebusi***, peaks olema võimalik esitada kaebusi mitmel viisil***, sealhulgas piirkondlike või kohalike büroode või juurdepääsetavate digivahendite ja platvormide kaudu***. Liikmesriigid peaksid pöörama nõuetekohast tähelepanu ka komisjoni soovitusele 2018/951 ***ja tagama, et oleks*** võimalik esitada kaebusi keeles, ***millest*** kaebuse esitaja ***aru saab, sh keeles,*** mis on üldkasutatav liikmesriigis, kus asub võrdõigusasutus***, või võrdõigusasutuse märgitud keeles***. Selleks et tegeleda teatamata jätmise ühe põhjusega, nimelt hirmuga survestamise ees, ning ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2019/1937 (liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta)[70] kohaldamist, tuleks tunnistajatele***,*** rikkumisest teatajatele ning kaebuse esitajatele pakkuda konfidentsiaalsust.
[70] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).	[70] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 22 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(22a) Käesoleva direktiiviga liikmesriikidele pandud kohustusi ja võrdõigusasutustele antud ülesandeid, mis on seotud ohvrite abistamisega, käsitletakse koostoimes liikmesriikide kohustuste ja ohvrite õigustega, mis on sätestatud direktiivis 2012/29/EL.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(23) Selleks et võimaldada vaidluste kiiret, taskukohast ja kohtuvälist lahendamist, peaksid liikmesriigid nägema pooltele ette võimaluse leida oma vaidlusele võrdõigusasutuse või mõne muu olemasoleva spetsiaalse asutuse kaudu kohtuväline lahendus. Nad peaksid määrama kindlaks korra vaidluse lahendamiseks kompromissiga vastavalt siseriiklikule õigusele.	(23) Selleks et võimaldada vaidluste kiiret, taskukohast ja kohtuvälist lahendamist, peaksid liikmesriigid nägema pooltele ette võimaluse leida oma vaidlusele võrdõigusasutuse või mõne muu olemasoleva spetsiaalse asutuse kaudu kohtuväline lahendus. Nad peaksid määrama kindlaks korra vaidluse lahendamiseks kompromissiga vastavalt siseriiklikule õigusele. ***Lepitus- ja vahendusmenetluse algatamiseks peaks olema vaja poolte nõusolekut ning see ei tohiks takistada ühte poolt kasutamast oma õigust pöörduda kohtusse, kui see pool ei nõustu lepitus- ja vahenduskomisjoni otsusega.***

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(25) Tõendid on määrava tähtsusega, et teha kindlaks, kas diskrimineerimine on aset leidnud, ja need on sageli väidetava diskrimineerija käes. Seepärast peaks	(25) Tõendid on määrava tähtsusega, et teha kindlaks, kas diskrimineerimine on aset leidnud, ja need on sageli väidetava diskrimineerija käes. Seepärast peaks

võrdõigusasutustel olema võimalik pääseda juurde teabele, mis on vajalik diskrimineerimise ***tuvastamiseks***, ja teha koostööd asjaomaste avalike teenistustega, nagu töö- või haridusinspektsioonid. Liikmesriigid peaksid kehtestama selle pädevuse teostamiseks asjakohase raamistiku kooskõlas siseriiklike õigusnormide ja menetlustega.	võrdõigusasutustel olema võimalik pääseda juurde teabele, mis on vajalik***, et teha kindlaks*** diskrimineerimise ***olemasolu***, ja teha koostööd asjaomaste avalike teenistustega, nagu töö- või haridusinspektsioonid. Liikmesriigid peaksid kehtestama selle pädevuse teostamiseks asjakohase raamistiku kooskõlas siseriiklike õigusnormide ja menetlustega.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(26) ***Võrdõigusasutused peaksid kas vabatahtlikult või uurimise käigus*** kogutud tõendite põhjal ***esitama*** kaebuse esitajale ja väidetavale diskrimineerijale oma ***hinnangu***. ***Liikmesriigid*** peaksid määrama kindlaks, millise õigusjõuga on selline hinnang, mis võib olla mittesiduv arvamus või siduv ja täidetav otsus. ***Mõlemas*** tuleks esitada hindamise põhjused ja vajaduse korral meetmed tuvastatud rikkumise heastamiseks ja edasiste juhtumite ärahoidmiseks. Võrdõigusasutuste töö tulemuslikkuse tagamiseks peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid arvamuste järelmeetmete võtmiseks ja otsuste täitmiseks.	(26) ***Võrdõigusasutustel peaks*** kogutud tõendite põhjal ***olema õigus esitada*** kaebuse esitajale ja väidetavale diskrimineerijale oma ***hinnang***. ***Võrdõigusasutused*** peaksid määrama kindlaks, millise õigusjõuga on selline hinnang, mis võib olla mittesiduv arvamus või siduv ja täidetav otsus. ***Nii arvamustes kui ka otsustes*** tuleks esitada hindamise põhjused ja vajaduse korral meetmed tuvastatud rikkumise heastamiseks ja edasiste juhtumite ärahoidmiseks***. Siduvad täitmisele pööratavad otsused võivad hõlmata sanktsioone***. Võrdõigusasutuste töö tulemuslikkuse tagamiseks peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid arvamuste järelmeetmete võtmiseks ja otsuste täitmiseks.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(27) Võrdõigusasutustel peaks oma töö ja võrdõiguslikkust käsitleva õiguse	(27) Võrdõigusasutustel peaks oma töö ja võrdõiguslikkust käsitleva õiguse

edendamiseks olema võimalik avaldada oma arvamuste ja otsuste kokkuvõte ilma isikuandmeid avaldamata.	edendamiseks olema võimalik avaldada oma arvamusi ja otsuseid, sealhulgas nende kokkuvõtteid, ilma isikuandmeid avaldamata.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(28) Võrdõigusasutustel peaks olema õigus osaleda kohtumenetlustes tsiviil- või haldusõiguse küsimustes, et aidata kaasa direktiivides 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtte järgimisele. Kuigi nende kohtumenetluste suhtes tuleks kohaldada siseriiklikku menetlusõigust, sealhulgas siseriiklikke õigusnorme hagide vastuvõetavuse kohta, ei saa selliseid norme ja eelkõige õigustatud huvi tingimust kohaldada viisil, mis kahjustab võrdõigusasutuste tegutsemisõiguse tulemuslikkust. Käesoleva direktiiviga võrdõigusasutustele antud uurimis- ja otsustusõigus ning kohtumenetluses osalemise õigus hõlbustavad direktiivide 2000/43/EÜ, 2000/78/EÜ ja 2004/113/EÜ tõendamiskoormist ja õiguste kaitset käsitlevate kehtivate sätete praktilist rakendamist. Käesolevas direktiivis sätestatud tingimustel on võrdõigusasutustel võimalik esitada asjaolud, „mille põhjal võib eeldada, et on toimunud otsene või kaudne diskrimineerimine“, täites seega direktiivi 2000/43/EÜ artiklis 8, direktiivi 2000/78/EÜ artiklis 10 ja direktiivi 2004/113/EÜ artiklis 9 sätestatud tingimusi. Seetõttu hõlbustab nende toetus ohvrite juurdepääsu õiguskaitsele.	(28) Võrdõigusasutustel peaks olema õigus osaleda ***institutsioonides, kohtuorganites ja*** kohtumenetlustes tsiviil- või haldusõiguse küsimustes, et aidata kaasa direktiivides 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtte järgimisele. Kuigi nende kohtumenetluste suhtes tuleks kohaldada siseriiklikku menetlusõigust, sealhulgas siseriiklikke õigusnorme hagide vastuvõetavuse kohta, ei saa selliseid norme ja eelkõige õigustatud huvi tingimust kohaldada viisil, mis kahjustab võrdõigusasutuste tegutsemisõiguse tulemuslikkust. Käesoleva direktiiviga võrdõigusasutustele antud uurimis- ja otsustusõigus ning ***institutsioonides, kohtuorganites ja*** kohtumenetluses osalemise õigus hõlbustavad direktiivide 2000/43/EÜ, 2000/78/EÜ ja 2004/113/EÜ tõendamiskoormist ja õiguste kaitset käsitlevate kehtivate sätete praktilist rakendamist. Käesolevas direktiivis sätestatud tingimustel on võrdõigusasutustel võimalik esitada asjaolud, „mille põhjal võib eeldada, et on toimunud otsene või kaudne diskrimineerimine“, täites seega direktiivi 2000/43/EÜ artiklis 8, direktiivi 2000/78/EÜ artiklis 10 ja direktiivi 2004/113/EÜ artiklis 9 sätestatud tingimusi. Seetõttu hõlbustab nende toetus ohvrite juurdepääsu õiguskaitsele.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(29) Kaebeõigus võimaldab võrdõigusasutustel tegutseda ohvrite nimel või nende toetuseks, võimaldades neile juurdepääsu õigusemõistmisele tingimustes, kus menetluslikud ja rahalised takistused või ohvristamise hirm neid sageli heidutavad. Kaebeõigus võimaldab võrdõigusasutustel valida ka strateegiliselt juhtumid, millega nad otsustavad siseriikliku kohtu poole pöörduda, ning aidata kaasa võrdset kohtlemist käsitlevate õigusaktide nõuetekohasele tõlgendamisele ja kohaldamisele.	(29) Kaebeõigus võimaldab võrdõigusasutustel tegutseda ohvrite nimel või nende toetuseks, võimaldades neile juurdepääsu õigusemõistmisele tingimustes, kus menetluslikud ja rahalised takistused või ohvristamise hirm neid sageli heidutavad. Kaebeõigus võimaldab võrdõigusasutustel valida ka strateegiliselt juhtumid, millega nad otsustavad siseriikliku kohtu poole pöörduda, ning aidata kaasa võrdset kohtlemist käsitlevate õigusaktide nõuetekohasele tõlgendamisele ja kohaldamisele***, samuti teha ettepanekuid kehtivate õigusaktide täiendamiseks ja ajakohastamiseks***.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(30) Mõne diskrimineerimisjuhtumiga on raske võidelda, kuna puudub kaebuse esitaja, kes juhtumiga ise tegeleks. Oma otsuses kohtuasjas C-54/07 (Feryn),[71] mille esitas võrdõigusasutus enda nimel, kinnitas Euroopa Kohus, et ***diskrimineerimist on võimalik kindlaks teha*** ka tuvastatud ohvri puudumise korral. Seepärast on oluline, et võrdõigusasutused saaksid tegutseda enda nimel, et kaitsta avalikke huve.	(30) Mõne diskrimineerimisjuhtumiga on raske võidelda, kuna puudub kaebuse esitaja, kes juhtumiga ise tegeleks. Oma otsuses kohtuasjas C-54/07 (Feryn),71 mille esitas võrdõigusasutus enda nimel, kinnitas Euroopa Kohus, et ***diskrimineerimine võib toimuda*** ka tuvastatud ohvri puudumise korral***, näiteks struktuurse või süsteemse diskrimineerimise korral***. Seepärast on oluline, et võrdõigusasutused saaksid tegutseda ***ja algatada kohtumenetlusi*** enda nimel, et kaitsta avalikke huve ***juhul, kui diskrimineerimine on tuvastatud, ilma et ohvrina tuvastatud isik kohal oleks. Samuti on oluline, et nad saaksid tegutseda juhul, kui kasutatakse***

kollektiivseid õiguskaitsevahendeid.

[71] Kohtuotsus, 10. juuli 2008, Feryn (C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397).

[71] Kohtuotsus, 10. juuli 2008, Feryn (C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397).

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(30a) Käesoleva direktiivi eesmärk on ka käsitleda diskrimineerimise juhtumeid, mis hõlmavad mis tahes era- või avalik-õigusliku organisatsiooni, sealhulgas õiguskaitseasutuse menetlusi, tavasid ja organisatsioonikultuuri, mille tõttu tulemused teatavate elanikkonnarühmade jaoks on vähem soodsad. Võrdõigusasutustel peaks olema võimalik tõhustada meetmeid institutsioonilise diskrimineerimise ennetamiseks ja töötada välja süsteemsed õiguskaitsevahendid, mis võimaldavad sidusalt reageerida struktuursele või süsteemsele diskrimineerimisele kõigis sektorites.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(31) Võrdõigusasutustel peaks olema võimalik esitada kohtutele suulisi või kirjalikke avaldusi, nt amicus curiae, mis on lihtsam viis pakkuda kohtuasjas toetust oma eksperdiarvamusega.	(31) Võrdõigusasutustel peaks olema võimalik esitada kohtutele***, institutsioonidele ja kohtuorganitele*** suulisi või kirjalikke avaldusi, nt amicus curiae***, kolmanda osapoole või eksperdina***, mis on lihtsam viis pakkuda kohtuasjas toetust oma eksperdiarvamusega.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(32) Võrdõigusasutuste õigus ***kohtus tegutseda*** peab järgima õiglase ***kohtumenetluse*** ja poolte võrdsuse ***põhimõtet***. Seetõttu ei tohiks võrdõigusasutustel olla lubatud esitada kohtumenetluses tõendeid, mis on saadud sama juhtumi varasemate uurimiste käigus ning mille väidetav diskrimineerija või mis tahes kolmas isik oli õiguslikult kohustatud esitama, välja arvatud juhul, kui võrdõigusasutus tegutseb enda otsuse täitmise või kohtuliku läbivaatamise menetluses poolena või toimib amicus curiae'na.	(32) Võrdõigusasutuste õigus ***tegutseda institutsioonides, kohtuorganites ja kohtus*** peab järgima õiglase ***kohtumõistmise*** ja poolte võrdsuse ***põhimõtteid***. Seetõttu ei tohiks võrdõigusasutustel olla lubatud esitada kohtumenetluses tõendeid, mis on saadud sama juhtumi varasemate uurimiste käigus ning mille väidetav diskrimineerija või mis tahes kolmas isik oli õiguslikult kohustatud esitama, välja arvatud juhul, kui võrdõigusasutus tegutseb enda otsuse täitmise või kohtuliku läbivaatamise menetluses poolena või toimib amicus curiae'na.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 34

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(34) Sätted, milles käsitletakse võrdõigusasutuste õigust osaleda kohtumenetluses, ei muuda ohvrite ning ohvrite õigusi kaitsvate ühingute, organisatsioonide või muude juriidiliste isikute (kellel on kooskõlas siseriiklikus õiguses sätestatud kriteeriumidega õigustatud huvi tagada direktiivide 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL järgimine) õigusi, nagu need on sätestatud kõnealustes direktiivides.	(34) Sätted, milles käsitletakse võrdõigusasutuste õigust osaleda ***institutsioonides, kohtuorganites ja*** kohtumenetluses, ei muuda ohvrite ning ohvrite õigusi kaitsvate ühingute, organisatsioonide või muude juriidiliste isikute (kellel on kooskõlas siseriiklikus õiguses sätestatud kriteeriumidega õigustatud huvi tagada direktiivide 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL järgimine) õigusi, nagu need on sätestatud kõnealustes direktiivides.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(36) Kõigile tuleks tagada võrdsel alusel juurdepääs võrdõigusasutuste teenustele ja väljaannetele. Selleks tuleks kindlaks teha ja kõrvaldada võimalikud võrdõigusasutuste teenustele juurdepääsu takistavad tegurid. Teenused peaksid olema kaebuse esitajatele tasuta. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et võrdõigusasutuste teenused on kõigile potentsiaalsetele ohvritele kättesaadavad kogu nende territooriumil, näiteks kohalike büroode, sealhulgas mobiilsete büroode loomise, kohalike kampaaniate korraldamise või kohalike delegaatide või kodanikuühiskonna organisatsioonidega tehtava koostöö kaudu.	(36) Kõigile tuleks tagada võrdsel alusel juurdepääs võrdõigusasutuste teenustele ja väljaannetele***, sealhulgas veebis***. Selleks tuleks kindlaks teha ja kõrvaldada võimalikud võrdõigusasutuste teenustele juurdepääsu takistavad tegurid. Teenused peaksid olema kaebuse esitajatele tasuta. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, ***kooskõlas piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele antud pädevustega,*** et võrdõigusasutuste teenused on kõigile potentsiaalsetele ohvritele kättesaadavad kogu nende territooriumil, näiteks ***vajadusel*** kohalike ***ja piirkondlike*** büroode, sealhulgas mobiilsete büroode loomise, kohalike kampaaniate korraldamise või kohalike delegaatide või kodanikuühiskonna organisatsioonidega tehtava koostöö kaudu. ***Erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, et ka ebasoodsas olukorras olevatel rühmadel oleks juurdepääs.***

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(37) Liit ja kõik liikmesriigid on ühinenud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga,[73] mis sisaldab kohustust keelata diskrimineerimine puude alusel ning tagada puuetega inimestele võrdne ja tulemuslik õiguskaitse diskrimineerimise eest mis tahes alusel. Käesolevat direktiivi tuleks tõlgendada kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga. Selleks et tagada puuetega inimestele võrdne ja tulemuslik õiguskaitse ning kõigi võrdõigusasutuste teenuste ja tegevuste kättesaadavus, on	(37) Liit ja kõik liikmesriigid on ühinenud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga,[73] mis sisaldab kohustust keelata diskrimineerimine puude alusel ning tagada puuetega inimestele võrdne ja tulemuslik õiguskaitse diskrimineerimise eest mis tahes alusel. Käesolevat direktiivi tuleks tõlgendada kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga. Selleks et tagada puuetega inimestele võrdne ja tulemuslik õiguskaitse ning kõigi võrdõigusasutuste teenuste ja tegevuste kättesaadavus, on

vaja tagada juurdepääsetavus kooskõlas direktiivis (EL) 2019/882 sätestatud nõuetega ja mõistlikud abinõud. Võrdõigusasutused peaksid tagama füüsilise ja digitaalse[74] juurdepääsetavuse, ennetades tõkkeid, millega puuetega inimesed võivad teenustele ja teabele juurdepääsul kokku puutuda, ja kõrvaldades need, ning pakkuma mõistlikke abinõusid, tehes vajaduse korral konkreetsel juhul vajalikke ja asjakohaseid muudatusi ja kohandusi.

[73] ELT L 23, 27.1.2010, lk 37.

[74] Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2102, mis käsitleb avaliku sektori asutuste veebisaitide ja mobiilirakenduste juurdepääsetavust (ELT L 327, 2.12.2016, lk 1–15) ja seonduvat rakendusotsust.

vaja tagada juurdepääsetavus kooskõlas direktiivis (EL) 2019/882 sätestatud nõuetega ja mõistlikud abinõud. Võrdõigusasutused peaksid tagama füüsilise ja digitaalse[74] juurdepääsetavuse, ennetades tõkkeid, millega puuetega inimesed võivad teenustele ja teabele juurdepääsul kokku puutuda, ja kõrvaldades need, ning pakkuma mõistlikke abinõusid, tehes vajaduse korral konkreetsel juhul vajalikke ja asjakohaseid muudatusi ja kohandusi. ***Võrdõigusasutused peaksid oma volituste piires hõlmama kõiki puuetega inimeste diskrimineerimise vorme kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga, sealhulgas otsest ja kaudset diskrimineerimist, mõistlike abinõude võtmata jätmist, diskrimineerimist seotuse tõttu, ahistamist, juhendamist diskrimineerimiseks ning ohvristamist ja vaenukõnet.***

[73] ELT L 23, 27.1.2010, lk 37.

[74] Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2102, mis käsitleb avaliku sektori asutuste veebisaitide ja mobiilirakenduste juurdepääsetavust (ELT L 327, 2.12.2016, lk 1–15) ja seonduvat rakendusotsust.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 38

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(38) Vastastikuse õppimise, sidususe ja järjepidevuse seisukohast on väga oluline võimaldada võrdõigusasutustel pikaajaliselt korrapäraselt koordineerida ja teha koostööd eri tasanditel ning see võib laiendada nende töö ulatust ja mõju.	(38) Vastastikuse õppimise, sidususe ja järjepidevuse seisukohast on väga oluline võimaldada võrdõigusasutustel pikaajaliselt korrapäraselt koordineerida ja teha koostööd eri tasanditel ning see võib laiendada nende töö ulatust ja mõju. ***Kui***

Võrdõigusasutused peaksid tegema koostööd ***eelkõige*** sama liikmesriigi ja teiste liikmesriikide muude võrdõigusasutustega, sealhulgas Euroopa Liidu riiklike võrdõiguslikkust edendavate asutuste võrgustiku (Equinet) raames, ning kohaliku, piirkondliku, riikliku, liidu ja rahvusvahelise tasandi avaliku ja erasektori üksustega, nagu kodanikuühiskonna organisatsioonid, andmekaitseasutused, ametiühingud, töö- ja haridusinspektsioonid, õiguskaitseasutused, riigi tasandil inimõiguste kaitse eest vastutavad ametid, liidu vahendeid haldavad asutused, romade riiklikud kontaktpunktid, tarbijaasutused ning riiklikud sõltumatud mehhanismid ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni edendamiseks, kaitsmiseks ja järelevalveks. Sellise koostöö hulka ei tohiks kuuluda isikuandmete (st võrdõiguslikkust käsitlevad andmed sellisel kujul, et üksikisikuid on võimalik tuvastada) vahetamine.	***on olemas erinevad võrdõigusasutused, tuleks nende pädevusi ja volitusi suurendada ning tagada koordineerimine, et lahendada kattuvusi, võimaldada ühistegevust ja optimeerida ressursside kasutamist.*** Võrdõigusasutused peaksid tegema koostööd sama liikmesriigi ja teiste liikmesriikide muude võrdõigusasutustega, sealhulgas Euroopa Liidu riiklike võrdõiguslikkust edendavate asutuste võrgustiku (Equinet) raames, ning kohaliku, piirkondliku, riikliku, liidu ja rahvusvahelise tasandi avaliku ja erasektori üksustega, nagu ***sotsiaalpartnerid,*** kodanikuühiskonna organisatsioonid, andmekaitseasutused, ametiühingud, töö- ja haridusinspektsioonid, õiguskaitseasutused, riigi tasandil inimõiguste kaitse eest vastutavad ametid, liidu vahendeid haldavad asutused, romade riiklikud kontaktpunktid, tarbijaasutused ning riiklikud sõltumatud mehhanismid ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni edendamiseks, kaitsmiseks ja järelevalveks. Sellise koostöö hulka ei tohiks kuuluda isikuandmete (st võrdõiguslikkust käsitlevad andmed sellisel kujul, et üksikisikuid on võimalik tuvastada) vahetamine. ***Lisaks tuleks võrdõigusasutuste kaasamisel töökohaga seotud küsimustes austada sotsiaalpartnerite autonoomiat, pädevust ja eelisõigusi ning kõigi asjaomaste valitsusasutuste, sealhulgas tööinspektsioonide, riiklike kohtute ja seadusjärgsete kohtute tunnustatud pädevusi kooskõlas siseriikliku õiguse ja tavaga. Nende olemasolu ei tohiks siiski takistada võrdõigusasutusi täitmast oma ülesandeid kooskõlas oma pädevusega.***

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 39

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(39) Võrdõigusasutused ei saa täita täiel määral oma rolli võrdse kohtlemise ekspertidena, kui nendega ei konsulteerita direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tulenevate õiguste ja kohustustega seotud küsimustes piisavalt varakult. Seepärast peaksid liikmesriigid kehtestama läbipaistvad menetlused, et tagada õigeaegne konsulteerimine. Samuti peaksid need võimaldama võrdõigusasutustel anda soovitusi ja ***need avaldada***.	(39) Võrdõigusasutused ei saa täita täiel määral oma rolli võrdse kohtlemise ekspertidena, kui nendega ei konsulteerita direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tulenevate õiguste ja kohustustega seotud küsimustes piisavalt varakult. Seepärast peaksid liikmesriigid kehtestama läbipaistvad menetlused, et tagada õigeaegne konsulteerimine. Samuti peaksid need võimaldama võrdõigusasutustel anda ***ja avaldada*** soovitusi ***ning neil peaks olema võimalik nõuda, et ametiasutused*** ja ***ametnikud reageeriksid mõistliku aja jooksul***.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(40) Võrdõiguslikkust käsitlevad andmed on väga olulised, et suurendada teadlikkust, köita inimeste tähelepanu, teha kindlaks diskrimineerimise mõõde, kajastada aja jooksul täheldatud suundumusi, tõendada diskrimineerimisjuhtumist, hinnata võrdõiguslikkusalaste õigusaktide rakendamist, näidata vajadust võtta positiivseid meetmeid, anda panus tõenduspõhisesse poliitikakujundamisse[75]. Võrdõigusasutustel on oma roll nende eesmärkide jaoks asjakohaste võrdõiguslikkust käsitlevate andmete väljatöötamises, näiteks korraldades korrapäraseid ümarlaudu, kus osalevad kõik asjaomased üksused. Samuti peaksid nad koguma ja analüüsima andmeid oma tegevuse kohta või korraldama uuringuid ning neil peaks olema võimalus saada ja kasutada statistilist teavet, mille on kogunud teised avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused, nagu riiklikud	(40) Võrdõiguslikkust käsitlevad andmed on väga olulised, et suurendada teadlikkust, köita inimeste tähelepanu, teha kindlaks diskrimineerimise mõõde, kajastada aja jooksul täheldatud suundumusi, tõendada diskrimineerimisjuhtumist, hinnata võrdõiguslikkusalaste õigusaktide rakendamist, näidata vajadust võtta positiivseid meetmeid, anda panus tõenduspõhisesse poliitikakujundamisse[75]. Võrdõigusasutustel on oma roll nende eesmärkide jaoks asjakohaste võrdõiguslikkust käsitlevate andmete väljatöötamises, näiteks korraldades korrapäraseid ümarlaudu, kus osalevad kõik asjaomased üksused. Samuti peaksid nad koguma ja analüüsima andmeid oma tegevuse kohta või korraldama uuringuid ning neil peaks olema võimalus saada ja kasutada statistilist teavet, mille on kogunud teised avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused, nagu riiklikud

statistikaametid, kohtud, töö- ja haridusinspektsioonid, ametiühingud või kodanikuühiskonna organisatsioonid, kui see teave puudutab küsimusi, mis on neile usaldatud direktiivide 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL alusel. Asjaomane statistiline teave ei tohiks sisaldada isikuandmeid.	statistikaametid, kohtud, töö- ja haridusinspektsioonid, ametiühingud või kodanikuühiskonna organisatsioonid, kui see teave puudutab küsimusi, mis on neile usaldatud direktiivide 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL alusel. Asjaomane statistiline teave ei tohiks sisaldada isikuandmeid ***ja see peaks olema esitatud kättesaadavas vormis, et võrdõigusasutused saaksid seda hõlpsasti kasutada. Võrdõigusasutuste töös võrdõiguslikkust käsitlevate andmetega tuleks arvesse võtta olemasolevaid suuniseid ja ressursse võrdõiguslikkust käsitlevate andmete kohta, sealhulgas neid, mis on välja töötatud mittediskrimineerimise, võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse ELi kõrgetasemelise töörühma võrdõiguslikkust käsitlevate andmete alarühma raames.***
[75] Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule nõukogu direktiivi 2000/43/EÜ (millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust (rassilise võrdõiguslikkuse direktiiv)) ja nõukogu direktiivi 2000/78/EÜ (millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (võrdse tööalase kohtlemise direktiiv)) kohaldamise kohta (SWD(2021) 63 final).	[75] Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule nõukogu direktiivi 2000/43/EÜ (millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust (rassilise võrdõiguslikkuse direktiiv)) ja nõukogu direktiivi 2000/78/EÜ (millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (võrdse tööalase kohtlemise direktiiv)) kohaldamise kohta (SWD(2021) 63 final).

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 41

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(41) Lisaks oma tegevuse aastaaruande avaldamisele peaksid võrdõigusasutused avaldama ***korrapäraselt*** aruande, milles antakse üldine hinnang liikmesriikides nende tegevusvaldkonnas toimuvale	(41) Lisaks oma tegevuse aastaaruande avaldamisele peaksid võrdõigusasutused avaldama ***iga kahe aasta tagant*** aruande, milles antakse üldine hinnang liikmesriikides nende tegevusvaldkonnas

diskrimineerimisele. Aruanne peaks andma teavet avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele üksustele ning olema suuniseks võrdõigusasutuste tulevikuprioriteetide kindlaksmääramisel. Aruanded ei tohiks sisaldada isikuandmeid.

toimuvale diskrimineerimisele. Aruanne peaks andma teavet***, soovitusi ja järelmeetmeid*** avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele üksustele ning olema suuniseks võrdõigusasutuste tulevikuprioriteetide kindlaksmääramisel. Aruanded ei tohiks sisaldada isikuandmeid. ***Võrdõigusasutustele tuleks anda piisavad vahendid, et täita neile usaldatud aruandlusülesandeid.***

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 42

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(42) Võrdõigusasutused peaksid võtma vastu mitmeaastase programmi, et määrata kindlaks oma tulevikuvisioon ja organisatsiooni eesmärgid. See peaks võimaldama neil tagada aja jooksul oma erinevate töösuundade sidususe ja tegeleda pikaajalise tegevuskava raames nende tegevusvaldkonda kuuluvate süsteemsete diskrimineerimisprobleemidega.	(42) Võrdõigusasutused peaksid võtma vastu mitmeaastase programmi, et määrata kindlaks oma tulevikuvisioon ja organisatsiooni eesmärgid. See peaks võimaldama neil tagada aja jooksul oma erinevate töösuundade sidususe ja tegeleda pikaajalise tegevuskava raames nende tegevusvaldkonda kuuluvate ***struktuursete või*** süsteemsete diskrimineerimisprobleemidega***, sealhulgas internetis. Sellise asutuse kõigi volitustega seotud pädevust ja õigusi tuleks ühtlustada ja suurendada nii, et igal volitusel oleks võimalikult lai pädevus ja õigused, mis on kõigil muudel volitustel.***

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 43

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(43) Selleks et hinnata käesoleva direktiivi tulemuslikkust, on vaja kehtestada mehhanism selle kohaldamise jälgimiseks ning lisaks nõuete täitmise	(43) Selleks et hinnata käesoleva direktiivi tulemuslikkust, on vaja kehtestada mehhanism selle kohaldamise jälgimiseks ning lisaks nõuete täitmise

järelevalvele hinnata ka selle praktilist mõju. ***Asjaomase*** järelevalve ***ja kohaldamisaruande korrapärase koostamise eest*** peaks ***vastutama komisjon***. Selleks et tagada ühetaolised tingimused, et täita artikli 16 lõike 2 kohast liikmesriikide aruandluskohustust käesoleva direktiivi praktilise mõju kohta, tuleks komisjonile anda ***rakendamisvolitused***, et koostada loetelu asjakohastest näitajatest, mille alusel tuleks andmeid koguda. Järelevalve ei tohiks hõlmata isikuandmete töötlemist.

järelevalvele hinnata ka selle praktilist mõju. Järelevalve ***eest peaks vastutama komisjon, kes*** peaks ***ühtlasi koostama regulaarselt iga kolme aasta tagant kohaldamisaruande, tuginedes liikmesriikidelt saadud teabele ning Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi poolt riiklikul ja liidu tasandil, samuti võrdõigusasutustelt ja muudelt sidusrühmadelt kogutud lisateabele***. Selleks et tagada ühetaolised tingimused, et täita artikli 16 lõike 2 kohast liikmesriikide aruandluskohustust käesoleva direktiivi praktilise mõju kohta, tuleks komisjonile anda ***delegeeritud volitused***, et koostada loetelu asjakohastest näitajatest, mille alusel tuleks andmeid koguda. ***Aruanne võiks sisaldada erihinnangut, et hinnata võrdõigusasutuste sõltumatut toimimist.*** Järelevalve ei tohiks hõlmata isikuandmete töötlemist. ***Komisjonile peaks olema võimalik esitada kaebusi väidetava põhjendamatu sekkumise kohta võrdõiguslikkusega tegelevate asutuste sõltumatusesse.***

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 44

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(44) Käesolevas direktiivis sätestatakse miinimumnõuded***, võimaldades liikmesriikidel kehtestada soodsamaid sätteid*** või ***need säilitada***. Käesoleva direktiivi rakendamisega ei või põhjendada liikmesriigis valitseva olukorra halvenemist.	(44) Käesolevas direktiivis sätestatakse miinimumnõuded ***ja julgustatakse seega liikmesriike kehtestama*** või ***säilitama soodsamaid sätteid***. Käesoleva direktiivi rakendamisega ei või ***mitte mingil juhul*** põhjendada liikmesriigis valitseva olukorra halvenemist.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Käesolevas direktiivis sätestatakse võrdõigusasutuste toimimise miinimumnõuded eesmärgiga parandada nende tulemuslikkust ja tagada nende sõltumatus, et tugevdada direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tuleneva võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamist.	1. Käesolevas direktiivis sätestatakse võrdõigusasutuste toimimise miinimumnõuded eesmärgiga parandada nende tulemuslikkust ***nii de jure kui ka de facto*** ja tagada nende sõltumatus, et tugevdada direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tuleneva võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamist.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Käesoleva direktiiviga liikmesriikidele pandud kohustused ja võrdõigusasutuste ülesanded hõlmavad direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tulenevaid õigusi ja kohustusi.	2. Käesoleva direktiiviga liikmesriikidele pandud kohustused ja võrdõigusasutuste ülesanded hõlmavad direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tulenevaid õigusi ja kohustusi ***ning struktuurse või süsteemse diskrimineerimise juhtumeid era- ja avalikus sektoris, sealhulgas hariduses ja koolituses, seoses eluaseme, tervishoiu ja sotsiaalkaitsega ning õiguskaitseasutustes***.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 1a
	Mõisted
	1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
	(a) „struktuurne või süsteemne diskrimineerimine“ – institutsioonides ja muudes ühiskondlikes struktuurides

	kasutatavad eeskirjad, normid, juurdunud tavad, suhtumis- ja käitumismudelid, mis teadlikult või alateadlikult tekitavad rühmadele või üksikisikutele takistusi juurdepääsul teistega samasugustele õigustele ja võimalustele ning põhjustavad neile vähem soodsaid tulemusi kui enamikule elanikkonnast;
	(b) „läbipõimunud diskrimineerimine“ – olukord, kus diskrimineerimine toimub kahel või enamal direktiividega 79/7/EMÜ, 2000/43/EÜ, 2000/78/EÜ, 2004/113/EÜ, 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL kaitstud põhjusel, mis toimivad ja mõjutavad üksteist samal ajal nii, et need on lahutamatud, tekitades eristatavaid ja spetsiifilisi diskrimineerimise vorme.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – pealkiri

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Võrdõigusasutuste määramine	Võrdõigusasutuste määramine ***ja struktuur***

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid määravad ühe või mitu asutust (edaspidi „võrdõigusasutused“), kes teostavad käesolevas direktiivis sätestatud pädevust.	Liikmesriigid määravad ühe või mitu asutust (edaspidi „võrdõigusasutused“), kes teostavad käesolevas direktiivis sätestatud pädevust***, ja eraldavad vajalikud ressursid***.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Võrdõigusasutused võivad tegeleda ühe või mitme valdkonnaga. Kui tegemist on mitut valdkonda hõlmava võrdõigusasutusega, tagavad liikmesriigid selge ja asjakohase tähelepanu igale valdkonnale. Sellise asutuse kõigi volitustega seotud pädevust ja õigusi tuleb ühtlustada ja suurendada nii, et igal volitusel oleks võimalikult lai pädevus ja õigused, mis on kõigil muudel volitustel.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Võrdõigusasutus võib moodustada sellise ameti osa, mille ülesanne on tegeleda riigisisesel tasandil inimõiguste ***või üksikisiku õiguste kaitsega***.	***2.*** Võrdõigusasutus võib moodustada sellise ameti osa, mille ülesanne on tegeleda riigisisesel tasandil inimõiguste ***kaitse ja edendamisega, kui see ei kahjusta ei võrdõigusasutuse ega asjaomase asutuse suutlikkust oma tööd teha. Selline struktuur tagab võrdõigusasutuse nähtavuse ja kaasamise kõigis etappides ning võimaldab protsessi täielikku läbipaistvust ja vastutust***.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. Võrdõigusasutused tagavad soolise tasakaalu juhtivatel ja kõrgema juhtkonna ametikohtadel ning neid julgustatakse kajastama ühiskonna mitmekesisust laiemalt.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et võrdõigusasutused on oma ***ülesannete*** täitmisel ja pädevuse teostamisel sõltumatud ning vabad välisest mõjust, eelkõige oma õigusliku struktuuri, vastutuse, eelarve, personali ja ***organisatsioonilistes*** küsimustes.	1. Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et võrdõigusasutused on oma ***töökava*** täitmisel***, tegevuses ja meetmete üle otsustamisel*** ja pädevuse teostamisel ***täiesti*** sõltumatud***, autonoomsed*** ning vabad välisest mõjust, eelkõige oma õigusliku struktuuri, vastutuse, eelarve, personali ja ***otsuste tegemise*** küsimustes. ***Võrdõigusasutusi ei tohi luua osana ministeeriumist või asutusest, mis saab juhiseid otse valitsuselt.***

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Liikmesriigid näevad ette läbipaistvad normid ja kaitsemeetmed võrdõigusasutuste töötajate***, eelkõige juhtival ametikohal olevate isikute*** valimise, ametisse nimetamise, ametist vabastamise ***ja*** võimaliku huvide konflikti kohta, et tagada ***nende*** pädevus ja sõltumatus.	2. Liikmesriigid näevad ette läbipaistvad ***ja selged*** normid ja kaitsemeetmed võrdõigusasutuste töötajate ***ja juhtorganite liikmete*** valimise, ametisse nimetamise, ***edutamise ja*** ametist vabastamise ***ning*** võimaliku huvide konflikti kohta***. Need normid ja kaitsemeetmed puudutavad eelkõige juhtivatel ametikohtadel olevaid isikuid ning tagavad läbipaistvad, tulemuspõhised ja osalusmenetlused***, et tagada ***võrdõiguslikkust edendavate asutuste*** pädevus***, autonoomia*** ja sõltumatus***, eelkõige selleks, et vältida valitsuse sekkumist***.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Liikmesriigid tagavad, et eelkõige võrdõigusasutuste sisestruktuuris on kehtestatud ***asjakohased*** kaitsemeetmed, et kindlustada nende pädevuste sõltumatu teostamine, eeskätt siis, kui mõned pädevused eeldavad erapooletust ja teised pädevused on suunatud ohvrite toetamisele.	3. Liikmesriigid tagavad, et eelkõige võrdõigusasutuste sisestruktuuris on kehtestatud ***sobivad ja piisavad*** kaitsemeetmed, et kindlustada ***kõigi*** nende pädevuste sõltumatu teostamine ***ning toetades samal ajal sidusust***, eeskätt siis, kui mõned pädevused eeldavad erapooletust ja teised pädevused on suunatud ohvrite toetamisele***, võimaldades samal ajal koostööd ja koordineerimist volituste ja jagatud töötajate vahel, et edendada sidusust ja tõhusust***.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Liikmesriigid tagavad, et mitmes valdkonnas tegutsevate asutuste sisestruktuuris on kehtestatud asjakohased kaitsemeetmed, et kindlustada asutuse volituste sõltumatu täitmine võrdõiguslikkuse valdkonnas.	4. Liikmesriigid tagavad, et mitmes valdkonnas tegutsevate asutuste sisestruktuuris on kehtestatud asjakohased ***ja piisavad*** kaitsemeetmed, et kindlustada asutuse volituste sõltumatu täitmine võrdõiguslikkuse valdkonnas.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	4a. Võrdõigusasutused, mis on mitme volitusega asutused, võivad asjakohasel juhul võtta meetmeid, et luua sisestruktuur, mis tagab nende eri volituste sõltumatu täitmise.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	4b. Võrdõigusasutustel on õigus teha avalikke teadaandeid ning koostada ja avaldada uuringuid, soovitusi ja aruandeid ilma valitsuse või mis tahes institutsiooni või välise osapoole eelneva loata, heaks kiitmata või sellest teavitamata.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid tagavad, et igale võrdõigusasutusele antakse personal ning tehnilised ja ***rahalised*** vahendid, mis on vajalikud kõigi tema ülesannete täitmiseks ja kõigi tema pädevuste tulemuslikuks teostamiseks kõikide põhjuste puhul ja kõigis valdkondades, mida reguleeritakse direktiividega 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL***, sealhulgas pädevuse laienemise, kaebuste arvu suurenemise, kohtukulude tekkimise ja automatiseeritud süsteemide kasutamise korral***.	1. Liikmesriigid tagavad ***kooskõlas oma riigieelarvemenetlustega***, et igale võrdõigusasutusele antakse personal ning tehnilised***, rahalised*** ja ***eksperditeadmiste*** vahendid, mis on vajalikud kõigi tema ülesannete täitmiseks ja kõigi tema pädevuste tulemuslikuks ***ja tõhusaks tegeliku mõjuga*** teostamiseks kõikide põhjuste puhul ja kõigis valdkondades, mida reguleeritakse direktiividega 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustele ette nähtud eelarveeraldised on stabiilsed, kavandatud mitmeks aastaks ja piisava varuga, et võtta arvesse ettenägematuid kulusid. Selliste vahendite kättesaadavaks

tegemine võrdõigusasutustele ei tekita võrdõigusasutusele mingeid kaudseid ega otseseid kohustusi liikmesriigi, selle valitsuse või ministeeriumi üksuse ees, kes selliseid vahendeid eraldab.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1b. Liikmesriigid tagavad, et pädevuse suurendamise või kaebuste või kohtuvaidluste kulude või muude seotud kulude kasvu korral on võrdõigusasutuste käsutuses kvalifitseeritud töötajad, teenused ja digiressursid, mida on vaja nende ülesannete täitmiseks, sealhulgas teadusuuringuteks, seireks, aruandluseks ja automatiseeritud süsteemide kasutamiseks. Selleks suurendatakse võrdõigusasutuste eelarvet vajalikul määral. Võrdõigusasutuste eelarvet ei vähendata.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1c. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused saavad anda Equinetile tagasisidet, et võimaldada käesoleva direktiivi artikli 13 kohast konsulteerimist liidu tasandi õigusaktide, poliitika, menetluste ja programmide kohta.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 d (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1d. Liikmesriigid tagavad sihtotstarbelise ja sõltumatu eelarveeraldise kohtuvaidluste kulude katmiseks, mida kohandatakse igal aastal vastavalt võrdõiguslikkust edendava asutuse algatatud kohtuvaidluste tegelikule mahule ja mida kaasrahastatakse suures osas ELi rahastamisprogrammidest.

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(a) võtavad vastu strateegia, et suurendada kogu oma territooriumil elanikkonna teadlikkust direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tulenevatest õigustest ning ***võrdõigusasutustest*** ja nende ***teenustest***, pöörates erilist tähelepanu diskrimineerimisohus olevatele isikutele ja rühmadele;	(a) võtavad ***kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartneritega konsulteerides*** vastu ***riikliku*** strateegia, et ***regulaarselt teavet anda ja*** suurendada kogu oma territooriumil elanikkonna teadlikkust direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tulenevatest õigustest ***ja nende kasutamise võimalustest*** ning ***erinevate võrdõigusasutuste*** ja nende ***teenuste olemasolust, ülesannetest, rollist ja kättesaadavusest***, pöörates erilist tähelepanu diskrimineerimisohus olevatele isikutele ja rühmadele; ***riiklik strateegia hõlmab teavituskampaaniaid, mille käigus kasutatakse eri kommunikatsioonivahendeid, sealhulgas sotsiaalmeediat; see hõlmab muu hulgas kava teabe levitamise, nõustamise, koolituse, toe ja suunamise kohta igas vanuses üksikisikutele ning nii era- kui ka avaliku sektori institutsioonidele;***

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(aa) tagavad, et iga võrdõigusasutuse töötajad on saanud erikoolituse direktiivides 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL osutatud kõigi diskrimineerimise põhjuste ning soolise vägivalla vormide kohta;

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(b) tagavad, et võrdõigusasutused ***tegelevad diskrimineerimise ennetamise ja võrdse kohtlemise edendamisega ning võtavad vastu strateegia, milles määratakse kindlaks, kuidas nad osalevad avalikus arutelus, suhtlevad diskrimineerimisohus olevate isikute ja rühmadega, pakuvad koolitust ja suuniseid ning edendavad võrdõiguslikkusega seotud kohustusi,*** võrdõiguslikkuse peavoolustamist ja positiivseid meetmeid avaliku ja erasektori üksuste seas.	(b) tagavad, et võrdõigusasutused ***on vähemalt võimelised:***
	i) tegelema diskrimineerimise, sh läbipõimunud diskrimineerimise ennetamise ja võrdse kohtlemise edendamisega;
	ii) võtma vastu strateegia, milles määratakse kindlaks konkreetsed meetmed avalikus dialoogis osalemiseks;
	iii) tegema koostööd ja suhtlema diskrimineerimisohus olevate isikute ja rühmadega ning kodanikuühiskonna organisatsioonidega, kes tegelevad soolise võrdõiguslikkuse edendamisega ja diskrimineerimisvastase võitlusega;
	iv) pakkuma isikutele ning avaliku ja erasektori institutsioonidele teavet, nõu,

	koolitust, tuge ja juhiseid võrdõiguslikkuse edendamise ja saavutamise ning diskrimineerimise ennetamise kohta;
	v) edendama ja toetama võrdõiguslikkusega seotud kohustuste rakendamist, võrdõiguslikkuse peavoolustamist ja positiivseid meetmeid avaliku ja erasektori üksuste seas***;***
	vi) uurima diskrimineerimist, sealhulgas struktuurset või süsteemset diskrimineerimist, samuti valdkondadeülest või internetis diskrimineerimist, sealhulgas algoritmilist diskrimineerimist.
	vii) tegema koostööd, et pakkuda järelevalveasutuste töötajatele koolitust mittediskrimineerimise ja põhiõiguste kohta, et tagada liidu diskrimineerimisvastase õiguse ja põhiõigusi käsitleva õiguse nõuetekohane kohaldamine, sealhulgas algoritmilise diskrimineerimise valdkonnas.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Seejuures võtavad liikmesriigid ja võrdõigusasutused arvesse iga sihtrühma jaoks kõige asjakohasemaid teavitusvahendeid ja -viise. Nad keskenduvad eelkõige ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele, kelle juurdepääsu teabele võib takistada näiteks nende majanduslik seisund, vanus, puue, kirjaoskuse tase, kodakondsus, elanikustaatus või veebipõhistele vahenditele juurdepääsu puudumine.	Seejuures võtavad liikmesriigid ja võrdõigusasutused arvesse iga sihtrühma jaoks kõige asjakohasemaid teavitusvahendeid ja -viise. Nad keskenduvad eelkõige ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele, kelle juurdepääsu teabele võib takistada näiteks nende majanduslik seisund, vanus, puue, ***tervislik seisund,*** kirjaoskuse tase, kodakondsus, ***rahvus,*** elanikustaatus või veebipõhistele vahenditele juurdepääsu puudumine***, võttes arvesse niisuguste rühmade erivajadusi teatavas liikmesriigis***.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. Komisjon annab kuus kuud enne käesoleva direktiivi vastuvõtmist mõlema strateegia jaoks välja suunised, esitab arvamuse strateegiate kvaliteedi ja tulemuslikkuse kohta, jälgib nende rakendamist ning esitab sealhulgas ka nende rakendamise edusammude kohta iga kahe aasta tagant aruande.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – pealkiri

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Ohvrite abistamine	***Diskrimineerimisohvrite toetamine ja*** abistamine

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused on võimelised pakkuma ohvritele abi***, nagu on sätestatud lõigetes 2–4***.	1. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused on võimelised pakkuma ohvritele ***tasuta tuge ja*** abi ***kooskõlas käesoleva direktiiviga***.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Võrdõigusasutustel peab olema võimalik võtta vastu kaebusi diskrimineerimise kohta ***nii*** suuliselt,	2. Võrdõigusasutustel peab olema võimalik võtta vastu kaebusi diskrimineerimise kohta ***kõigis võimalikes***

kirjalikult ***kui ka*** veebis.	***vormides, sealhulgas*** suuliselt, kirjalikult ***ja*** veebis.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Võrdõigusasutused ***abistavad ohvreid ning teavitavad neid kõigepealt õigusraamistikust***, ***mille hulka kuulub nõustamine vastavalt ohvri konkreetsele olukorrale, võrdõigusasutuste pakutavatest teenustest*** ja ***seonduvatest menetluslikest aspektidest,*** samuti ***kättesaadavatest õiguskaitsevahenditest***, sealhulgas ***võimalusest*** pöörduda kohtusse.	Võrdõigusasutused ***pakuvad kaebuse esitanud ohvritele tuge ja abi***, ***sealhulgas õigusabi. Võrdõiguslikkust edendavate asutuste töötajad peavad olema võimelised andma ohvritele vahetut teavet ja olema varustatud psühholoogiliste vajaduste äratundmiseks vajalike oskustega.*** Samuti ***peavad võrdõiguslikkuse asutused suutma anda ohvritele nõu kaebuse esitamise kohta***, sealhulgas ***teavet õigusliku raamistiku ja selles sisalduvate õiguste kohta, sihipärast nõu võrdõiguslikkuse asutuse pakutavate teenuste ja seonduvate menetluslike aspektide kohta vastavalt konkreetsele olukorrale ja ohvrite vajadustele, samuti võimaluse kohta*** pöörduda kohtusse ***ja muude olemasolevate õiguskaitsevahendite kohta***.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Võrdõigusasutused annavad kaebuse kohta esialgse hinnangu, mis põhineb asjaomaste poolte vabatahtlikult esitatud teabel. Liikmesriigid määravad kindlaks täpse korra, mille alusel võrdõigusasutus esialgse hinnangu annab.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Võrdõigusasutused võivad pakkuda pooltele võimalust lahendada vaidlus kompromissiga. See protsess toimub poolte nõusolekul ja seda võib juhtida võrdõigusasutus ise või mõni teine olemasolev spetsiaalne üksus, kellele võrdõigusasutus võib esitada tähelepanekuid. Selles protsessis osalemine ei takista pooltel kasutamast oma õigust pöörduda kohtusse.	Võrdõigusasutused võivad pakkuda pooltele võimalust lahendada vaidlus ***kohtus või kohtuväliselt*** kompromissiga. See protsess toimub poolte nõusolekul ja seda võib juhtida võrdõigusasutus ise või mõni teine olemasolev spetsiaalne üksus, kellele võrdõigusasutus võib esitada tähelepanekuid. Selles protsessis osalemine ei takista pooltel kasutamast oma õigust pöörduda kohtusse.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 7a
	Uurimised
	1. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel on volitused kaebuste alusel või omal algatusel tulemuslikult uurida, kas on rikutud direktiivides 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet, ning püüda kõrvaldada nii individuaalset, struktuurset kui ka süsteemset diskrimineerimist.
	2. Liikmesriigid kehtestavad raamistiku, mis võimaldab võrdõigusasutustel korraldada teabekogumisuurimisi kas kaebuse alusel või omal algatusel mõistliku kahtluse korral, et tagada lõpliku otsuse tegemisel juhtumi kõikide faktide arvessevõtmine. Eelkõige tagatakse selle raamistikuga, et võrdõigusasutustel on tegelik õigus pääseda juurde teabele, mis on vajalik diskrimineerimise tuvastamiseks.

	3. Liikmesriigid tagavad, et avaliku ja erasektori üksustel ning muudel asjaomastel kolmandatel isikutel ja väidetaval diskrimineerijal on kohustus teha võrdõigusasutustega nende uurimistes ja teabe kogumisel koostööd nõutava teabe esitamise kaudu, ilma et see piiraks iga üksikisiku andmeõigusi. Võrdõigusasutustel on õigus määrata karistusi, kui neile ei esitata nõutud tõendeid ja/või asjakohast teavet. Sanktsioone kohaldatakse kooskõlas siseriikliku õiguse ja tavadega üksnes juhul, kui nõutud tõendite ja/või teabe esitamata jätmiseks ei ole nõuetekohaselt põhjendatud põhjust ja kui see ei hõlma isikuandmeid.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 7b
	Arvamused ja otsuste tegemise ülesanded
	1. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel on vajalikud volitused, et käsitleda diskrimineerimisjuhtumeid.
	2. Võrdõigusasutuste võimalikud ülesanded hõlmavad järgmist:
	(a) individuaalsete ja kollektiivsete diskrimineerimiskaebuste vastu võtmine, uurimine, arutamine ja lepitamine ning nende kaebuste kohta otsuste tegemine asjakohaste õigusaktide, sealhulgas jagatud tõendamiskohustust käsitlevate sätete alusel;
	(b) otsustamine, kas on rikutud diskrimineerimisvastaseid õigusakte;
	(c) dokumenteerida kirjalikult hinnangud juhtumile või uurimisele, sealhulgas tuvastada faktid ja teha põhjendatud järeldus diskrimineerimise olemasolu

kohta;

(d) vajaduse korral teha õiguslikult siduvaid otsuseid, mis nõuavad meetmeid diskrimineerimise lõpetamiseks, täieliku võrdõiguslikkuse saavutamiseks ja tulevase diskrimineerimise vältimiseks;

(e) võtta meetmeid tuvastatud rikkumiste heastamiseks ja edasiste juhtumite ärahoidmiseks. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused saaksid kehtestada asjakohased järelmeetmete mehhanismid, näiteks tagasiside andmise kohustuse ja otsuste täitmiseks;

(f) määrata tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi kooskõlas siseriikliku õiguse ja tavadega, näiteks hüvitise maksmine nii rahalise kui ka mittevaralise kahju eest ning trahvid, kui võrdõigusasutused leiavad, et on rikutud diskrimineerimisvastaseid õigusakte;

(g) esitada mittesiduvaid arvamusi ja soovitusi, mis nõuavad meetmeid diskrimineerimise lõpetamiseks, täieliku võrdõiguslikkuse saavutamiseks ja tulevase diskrimineerimise vältimiseks;

(h) tagada oma otsuste, arvamuste ja soovituste rakendamine;

(i) avaldada oma otsused, arvamused ja soovitused isikuandmeid avaldamata, sealhulgas määratud sanktsioonid, kui see on asjakohane.

3. Liikmesriigid tagavad, et siseriikliku õigusega nähakse ette õigus esitada kohtule kaebusi võrdõigusasutuse poolt tehtud õiguslikult siduvate lõplike otsuste peale.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Artikkel 8	***välja jäetud***
Arvamused ja otsused	
1. Liikmesriigid tagavad, et kui võrdõigusasutused leiavad kaebuse põhjal või omal algatusel, et direktiivis 2006/54/EÜ või 2010/41/EL sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet võib olla rikutud, on neil asutustel õigus juhtumit põhjalikumalt uurida.	
2.	
Liikmesriigid kehtestavad raamistiku, mis võimaldab võrdõigusasutustel teavet koguda.	
Eelkõige antakse selle raamistikuga võrdõigusasutustele tegelik õigus pääseda juurde teabele, mis on vajalik diskrimineerimise tuvastamiseks. Samuti nähakse sellega ette asjakohased mehhanismid, et võrdõigusasutused saaksid sel eesmärgil asjaomaste avaliku sektori asutustega koostööd teha.	
3. Lisaks võivad liikmesriigid sätestada, et väidetav diskrimineerija ja mis tahes kolmas isik on õiguslikult kohustatud esitama teabe ja dokumendid, mida võrdõigusasutused nõuavad.	
4.	
Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused dokumenteerivad kirjalikult juhtumile antud hinnangu, sealhulgas kindlakstehtud faktid ja põhjendatud järelduse diskrimineerimise olemasolu kohta. Liikmesriigid otsustavad, kas selleks tuleb koostada mittesiduv arvamus või siduv ja täidetav otsus.	
Kui see on asjakohane, sisaldavad arvamused ja otsused konkreetseid meetmeid tuvastatud rikkumise heastamiseks ja edasiste juhtumite ärahoidmiseks. Liikmesriigid kehtestavad asjakohased mehhanismid arvamuste	

järelmeetmete võtmiseks, näiteks tagasiside andmise kohustuse, ja otsuste täitmiseks.

Võrdõigusasutused avaldavad isikuandmeid avaldamata oma arvamuste ja otsuste kokkuvõtted.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel on õigus osaleda ***kohtumenetlustes haldus-*** ja ***tsiviilasjades***, mis on seotud direktiivides 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamisega vastavalt ***lõigetele 2–5***, ilma et see piiraks hagi vastuvõetavust käsitlevate siseriiklike õigusnormide kohaldamist.	1. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel on õigus osaleda ***institutsioonides, otsustusorganites, sh halduskohtus,*** ja ***kohtumenetlustes***, mis on seotud direktiivides 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamisega vastavalt ***käesolevale artiklile***, ilma et see piiraks hagi vastuvõetavust käsitlevate siseriiklike õigusnormide kohaldamist.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Õigus osaleda kohtumenetluses hõlmab järgmist:	2. Õigus osaleda kohtumenetluses hõlmab järgmist ***(sellega piirdumata)***:

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(a) võrdõigusasutuse õigus tegutseda poolena artikli 8 lõike ***4*** kohaselt tehtud otsuse täitmise või kohtuliku läbivaatamise	(a) võrdõigusasutuse õigus tegutseda poolena artikli 8 lõike ***2*** kohaselt tehtud otsuse täitmise või kohtuliku läbivaatamise

menetlustes;	menetlustes;

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(b) võrdõigusasutuse õigus esitada kohtule amicus curiae märkusi;	(b) võrdõigusasutuse õigus esitada kohtule***, institutsioonidele ja kohtuorganitele, sh halduskohtutele,*** amicus curiae***, kolmanda isiku või eksperdina*** märkusi;

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(c) võrdõigusasutuse õigus algatada menetlus või osaleda menetluses ühe või mitme ohvri nimel või toetuseks; sellisel juhul on vajalik ohvri(te) nõusolek.	(c) võrdõigusasutuse õigus algatada menetlus või osaleda menetluses ***enda nimel või*** ühe või mitme ohvri nimel või toetuseks***, eelkõige selleks, et tegeleda struktuurse või süsteemse diskrimineerimise probleemiga, sealhulgas veebis***; sellisel juhul on vajalik ohvri(te) ***teadev*** nõusolek.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(ca) õigus kasutada vajaduse korral vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusi, sealhulgas kompromisslahendusi;

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(cb) võrdõigusasutuse õigus algatada kohtumenetlusi enda nimel, eelkõige selleks, et tegeleda struktuurse või süstemaatilise diskrimineerimisega, sealhulgas internetis, juhtumite puhul, mille võrdõigusasutus on ise valinud nende arvukuse, raskusastme või õigusliku selguse vajaduse tõttu vastavalt võrdõigusasutuse kehtestatud avaldatud kriteeriumidele.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel on õigus jälgida võrdõiguslikkuse, diskrimineerimise ja sallimatusega tegelevate institutsioonide, kohtuasutuste ja kohtute otsuste täitmist.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2b. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused saavad kehtestada süsteemi, mille kohaselt ei pea ohvrid kandma kohtu- ja haldustasusid ega esindustasusid, eelkõige struktuurse või süsteemse diskrimineerimise korral, sealhulgas internetis, ja kui nende juhtumeid käsitletakse strateegilises kohtuvaidluses.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2c. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel on õigus algatada kohtumenetlus vahetult pärast uurimisvolituste kasutamist vastavalt artiklile 7a, ilma et enne menetluse algatamist oleks vaja esitada arvamust või otsust.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutus saab algatada kohtumenetlusi enda nimel, eelkõige selleks, et tegeleda struktuurse ja süstemaatilise diskrimineerimisega juhtumite puhul, mille võrdõigusasutus on ise valinud nende arvukuse, raskusastme või õigusliku selguse vajaduse tõttu.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutus ei esita kohtumenetluses tõendeid, mis on saadud artikli 8 lõike 3 kohaste õiguste kasutamise käigus, välja arvatud lõike 2 punktides a ja b osutatud	***välja jäetud***

juhtudel.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Liikmesriigid ***tagavad***, et artikli 8 lõigete 2–4 kohaseid uurimisi ei algatata ega jätkata samal ajal, kui samas asjas on pooleli kohtumenetlus.	5. Liikmesriigid ***võivad näha ette***, et artikli 8 lõigete 2–4 kohaseid uurimisi ei algatata ega jätkata samal ajal, kui samas asjas on pooleli kohtumenetlus.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	5a. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused võivad osaleda kohtumenetlustes, kasutades artikli 7a lõigete 2 ja 3 alusel kogutud tõendeid, ilma et oleks vaja eelnevalt esitada arvamust või siduvat otsust.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid tagavad, et artiklites 6, 7, 8 ja 9 osutatud menetlustes kaitstakse nõuetekohaselt asjaomaste füüsiliste ja juriidiliste isikute kaitseõigust. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused kindlustavad tunnistajate ja rikkumisest teatajate ning võimaluse korral kaebuse esitajate konfidentsiaalsuse.	Liikmesriigid tagavad, et artiklites 6, 7, ***7a, 7b,*** 8 ja 9 osutatud menetlustes kaitstakse nõuetekohaselt asjaomaste füüsiliste ja juriidiliste isikute kaitseõigust. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused kindlustavad tunnistajate ja rikkumisest teatajate ning võimaluse korral kaebuse esitajate konfidentsiaalsuse ***ning kehtestavad rikkumisest teatajate kaitseks***

sisemeetmed.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Artikli ***8 lõikes 4*** osutatud otsuste suhtes kohaldatakse kohtulikku läbivaatamist vastavalt siseriiklikule õigusele.	Artikli ***7b lõike 1 punktides c-g*** osutatud otsuste suhtes kohaldatakse kohtulikku läbivaatamist vastavalt siseriiklikule õigusele.

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused osutavad kaebuse esitajatele tasuta kõiki teenuseid kogu riigi territooriumil, sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel.	2. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused osutavad kaebuse esitajatele tasuta kõiki teenuseid kogu riigi territooriumil, ***luues vajadusel kohalikud ja piirkondlikud bürood,*** sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Liikmesriigid tagavad ***puuetega inimestele juurdepääsu*** ja ***näevad ette mõistlikud abinõud***, et kindlustada ***neile*** võrdne juurdepääs võrdõigusasutuste kõikidele teenustele ja ***tegevustele***, mille hulka kuuluvad ohvrite abistamine, kaebuste käsitlemine, vaidluste lahendamine kompromissiga, teave ja väljaanded ning ennetus-, edendamis- ja teadlikkuse suurendamise meetmed.	3. Liikmesriigid tagavad***, et võrdõigusasutuste käsutuses on kvalifitseeritud töötajad, keda on vaja puuetega inimeste*** ja ***teiste diskrimineerimisohus rühmadesse kuuluvate isikutega koostöö tegemiseks***, et kindlustada võrdne juurdepääs võrdõigusasutuste kõikidele teenustele***, tegevustele*** ja ***teabele puuetega inimestele kättesaadavas vormingus***, mille hulka

	kuuluvad ohvrite abistamine, kaebuste käsitlemine, vaidluste lahendamine kompromissiga, teave ja väljaanded ning ennetus-, edendamis- ja teadlikkuse suurendamise meetmed ***vastavalt direktiivile (EL) 2016/2102***.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel on asjakohased mehhanismid, et teha oma pädevuse piires koostööd ***sama liikmesriigi*** teiste võrdõigusasutustega ning asjaomaste avaliku ja erasektori üksustega, ***sealhulgas*** kodanikuühiskonna organisatsioonidega ***riiklikul,*** piirkondlikul***,*** kohalikul tasandil ***ja muudes liikmesriikides ning*** liidu ja rahvusvahelisel tasandil.	Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel on asjakohased mehhanismid, et teha oma pädevuse piires koostööd teiste võrdõigusasutustega ning ***sama liikmesriigi*** asjaomaste avaliku ja erasektori üksustega, ***sotsiaalpartnerite ja*** kodanikuühiskonna organisatsioonidega***,*** ***sealhulgas*** piirkondlikul ***ja*** kohalikul tasandil***. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel on asjakohased mehhanismid, et teha koostööd teiste võrdõigusasutustega nende vastavates pädevusvaldkondades*** liidu ja rahvusvahelisel tasandil***, samuti Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga, võrdõiguslikkust edendavate asutuste Euroopa võrgustikuga (Equinet) ning kodanikuühiskonna organisatsioonide ja sotsiaalpartneritega***.

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Nad tagavad, et võrdõigusasutustel on õigus anda nendes küsimustes soovitusi***,*** ***avaldada need*** ja nõuda asjaomastelt asutustelt tagasisidet.	Võrdõigusasutustel on õigus anda nendes küsimustes soovitusi ja nõuda asjaomastelt asutustelt tagasisidet ***ning teha ettepanekuid võrdõiguslikkust käsitlevate***

kehtivate õigusaktide parandamiseks ja ajakohastamiseks, et võrdõiguslikkust edendada.

Liikmesriigid tagavad, et konsulteerimismenetluse raames nõutavad soovitused ja tagasiside tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel oleks juurdepääs direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tulenevate õiguste ja kohustustega seotud statistikale, mida koguvad avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud üksused, sealhulgas riigiasutused, ametiühingud, äriühingud ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, kui nad peavad sellist statistikat vajalikuks, et anda üldine hinnang diskrimineerimise olukorrale liikmesriigis ja koostada artikli 15 punktis c osutatud aruanne.	3. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutustel oleks juurdepääs direktiividest 2006/54/EÜ ja 2010/41/EL tulenevate õiguste ja kohustustega seotud statistikale ***ja et neile esitataks statistilised andmed***, mida koguvad avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud üksused, sealhulgas riigiasutused, ametiühingud, äriühingud ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, kui nad peavad sellist statistikat vajalikuks, et anda üldine hinnang diskrimineerimise olukorrale liikmesriigis ja koostada artikli 15 punktis c osutatud aruanne. ***Liikmesriigid tagavad, et need andmed esitatakse võrdõigusasutustele kättesaadavas vormingus, et nad saaksid neid hõlpsasti kasutada.***

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused võivad läbi viia ***diskrimineerimist käsitlevaid*** sõltumatuid uuringuid.	5. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused võivad läbi viia ***ja neil on piisavad rahalised ja inimressursid, et läbi viia*** sõltumatuid uuringuid***, koostada aruandeid ja teha teadusuuringuid diskrimineerimise kõigi vormide kohta,***

	kaasa arvatud läbipõimunud, struktuurse või süsteemse ja internetis toimuva diskrimineerimise kohta, samuti tellida neid väljastpoolt, ja kasutada sealjuures ka ekspertide toetust, mida pakuvad liikmesriikide ja ELi pädevad asutused, kes tegelevad diskrimineerimise teemaga, näiteks, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet või Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut.

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(c) avaldavad vähemalt iga ***nelja*** aasta tagant soovitusi sisaldava aruande võrdse kohtlemise ja diskrimineerimise olukorra ning võimalike ***struktuursete*** probleemide kohta oma liikmesriigis.	(c) avaldavad vähemalt iga ***kahe*** aasta tagant soovitusi sisaldava aruande ***soolise võrdõiguslikkuse,*** võrdse kohtlemise ja diskrimineerimise olukorra ning võimalike ***struktuurse või süsteemse ja internetis toimuva diskrimineerimisega seotud*** probleemide ***ning meetmete või katsete kohta korraldada neis valdkondades tagasilangus ning analüüsi rahastamise*** kohta oma liikmesriigis. ***Aruanne sisaldab ka varasemate soovituste järelmeetmeid ja sellega seoses võetud meetmeid. Aruanne esitatakse vastava liikmesriigi parlamendis ja saadetakse Euroopa Parlamendile.***

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõik 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(ca) alustavad kestlikku dialoogi valitsuse ja muude asutustega, kes võtavad arvesse võrdõigusasutuste soovitusi õigusaktide, poliitika, menetluste, programmide ja tavade kohta

	ning võtavad meetmeid teatava aja jooksul.

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Komisjon kehtestab ***rakendusaktiga*** ühiste näitajate loetelu, et mõõta käesoleva direktiivi praktilist mõju. Näitajate ettevalmistamisel ***võib*** komisjon ***küsida*** nõu Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametilt ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudilt. Need näitajad hõlmavad võrdõigusasutuste ***vahendeid***, ***sõltumatut toimimist***, tegevust ja tulemuslikkust, samuti nende volituste, õiguste või struktuuri muudatusi, ning nendega tagatakse riikide tasandil kogutud andmete võrreldavus, objektiivsus ja usaldusväärsus.	1. Komisjon kehtestab ***delegeeritud õigusaktiga Euroopa tasandi*** ühiste näitajate loetelu, et mõõta käesoleva direktiivi praktilist mõju. Näitajate ettevalmistamisel ***küsib*** komisjon nõu Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametilt ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudilt ***ning Euroopa Liidu riiklike võrdõiguslikkust edendavate asutuste võrgustikult (Equinet)***. Need näitajad hõlmavad võrdõigusasutuste ***vahendite***, ***sealhulgas rahaliste vahendite ja töötajate piisavust, sõltumatu toimimise põhielemente***, tegevust ja tulemuslikkust, samuti nende volituste, õiguste või struktuuri muudatusi, ning nendega tagatakse riikide tasandil kogutud andmete võrreldavus, objektiivsus ja usaldusväärsus.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Liikmesriigid esitavad komisjonile ***[viis*** aastat pärast ülevõtmise kuupäeva] ja seejärel iga ***viie*** aasta tagant kogu asjakohase teabe käesoleva direktiivi kohaldamise kohta, sealhulgas direktiivi praktilist mõju käsitlevad andmed, mis on kogutud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud näitajate alusel, võttes eelkõige arvesse aruandeid, mille võrdõigusasutused	2. Liikmesriigid esitavad komisjonile ***[kaks*** aastat pärast ülevõtmise kuupäeva] ja seejärel iga ***kahe*** aasta tagant kogu asjakohase teabe käesoleva direktiivi kohaldamise kohta, sealhulgas direktiivi praktilist mõju käsitlevad andmed, mis on kogutud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud näitajate alusel, võttes eelkõige arvesse aruandeid, mille võrdõigusasutused

koostavad artikli 14 punktide b ja c alusel.	koostavad artikli 14 punktide b ja c alusel.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Komisjon koostab käesoleva direktiivi kohaldamise ja praktilise mõju kohta aruande, mis põhineb lõikes 2 osutatud teabel ning täiendavatel asjakohastel andmetel, mille Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut on riikide ja liidu tasandil eelkõige sidusrühmadelt kogunud.	3. Komisjon koostab käesoleva direktiivi kohaldamise ja praktilise mõju kohta aruande, mis põhineb lõikes 2 osutatud teabel ning täiendavatel asjakohastel andmetel, mille Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut on riikide ja liidu tasandil eelkõige ***võrdõigusasutustelt, Euroopa Liidu riiklike võrdõiguslikkust edendavate asutuste võrgustikult (Equinet), kodanikuühiskonna organisatsioonidelt ja*** sidusrühmadelt kogunud. ***Aruanne võib sisaldada erihinnangut võrdõigusasutuste sõltumatu toimimise hindamiseks. Kaebusi sekkumise kohta võib esitada komisjonile, kes uurib väiteid edasi ja hindab neid oma iga-aastases õigusriigi olukorda käsitlevas aruandes kontrolli- ja tasakaalustussüsteemiga seotud institutsiooniliste küsimuste raames.***

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. Komisjon võib esitada soovitusi järelmeetmete võtmiseks, kui ta on liikmesriikide diskrimineerimisvastaste meetmete üle järelevalve tegemisel täheldanud mõnes liikmesriigis murettekitavaid arengusuundumusi.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused võivad koguda isikuandmeid ainult juhul, kui see on vajalik käesolevast direktiivist tulenevate ülesannete täitmiseks.	1. Liikmesriigid tagavad, et võrdõigusasutused võivad koguda ***ja töödelda*** isikuandmeid ainult juhul, kui see on vajalik käesolevast direktiivist tulenevate ülesannete täitmiseks ***ning kui andmete kogumine ja töötlemine on täielikult kooskõlas määrusega (EL) 2016/679***.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Liikmesriigid tagavad, et kui võrdõigusasutused töötlevad isikuandmete eriliike, täpsemalt andmeid rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude või seksuaalse sättumuse kohta, nähakse ette sobivad ja konkreetsed meetmed, et kaitsta andmesubjekti põhiõigusi ja huve.	2. Liikmesriigid tagavad, et kui võrdõigusasutused töötlevad isikuandmete eriliike ***määruse (EL) 2016/679 tähenduses***, täpsemalt andmeid rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude***, inimese seksuaalelu*** või seksuaalse sättumuse***, tervise, biomeetriliste või geneetiliste andmete*** kohta, ***tehakse seda täielikus kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikliga 9 ning*** nähakse ette sobivad ja konkreetsed meetmed, et kaitsta andmesubjekti põhiõigusi ja huve ***kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõike 2 punktiga g***.

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid jõustavad käesoleva	Liikmesriigid jõustavad käesoleva

direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [***18*** kuud]. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [***12*** kuud]. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

SELETUSKIRI

Kõik diskrimineerimise ohvrid väärivad võrdset kaitset, toetust ja juurdepääsu õigusemõistmisele. Õigus mittediskrimineerimisele on sätestatud hartas ja aluslepingutes ning seda tuleb täielikult järgida. Tagasilöögid soolise võrdõiguslikkuse ja muude põhiõiguste vastu on aga kogu maailmas ilmsed ja suurenevad kiiresti, kusjuures Euroopa ei ole siinkohal erandiks. Praegu on tähtsam kui kunagi varem, et EL täidaks oma volitusi, et aktiivselt ja jõuliselt võidelda diskrimineerimise vastu. Sellega seoses on riiklike võrdõigusasutuste rolli ja sõltumatuse tugevdamine oluline samm diskrimineerimisvaba liidu suunas.

ELis kogeb ühel või korraga mitmel alusel diskrimineerimist või ahistamist iga viies inimene. Kahjuks on ELi diskrimineerimisvastane raamistik killustunud, luues kunstliku kaitstud põhjuste „hierarhia“ ja viies ohvrite ebavõrdse kaitsmiseni. See tuleb kiiresti lahendada. Seetõttu on eriti kahetsusväärne, et vaatamata Euroopa Parlamendi korduvatele üleskutsetele on nõukogu jätkuvalt blokeerinud horisontaalse diskrimineerimisvastase direktiivi, mis takistab edusamme ühtse diskrimineerimisvastase raamistiku loomisel ELi tasandil. Sellega seoses annavad kehtivad direktiivid võimaluse seada kõrgemad eesmärgid ning tagada tugev kaitse diskrimineerimise eest ja ohvrite toetamine kõigis liikmesriikides.

Võrdõigusasutustel on oluline roll võrdõiguslikkuse edendamisel ja diskrimineerimise vastu võitlemisel. Eelkõige on nad olulised ohvrite toetamisel ja abistamisel, teadlikkuse tõstmisel, sõltumatute küsitluste, aruannete ja uuringute läbiviimisel, andmete kogumisel, suundumuste jälgimisel, soovituste andmisel ja ELi diskrimineerimisvastaste õigusaktide rakendamise tagamisel riiklikul tasandil. Siduvate standardite puudumine nende volituste kohta on põhjustanud ebavõrdset kaitset diskrimineerimise vastu eri liikmesriikides. Võrdõigusasutuste siduvad miinimumstandardid tagaksid nende täieliku potentsiaali saavutamise.

Uute direktiividega tuleb oluliselt tugevdada võrdõigusasutuste minimaalset pädevust. Neile tuleb tagada täielik sõltumatus ja autonoomia ning kaitse eelarvekärbete ja riigi mõju eest. Lisaks tuleb võrdõigusasutustele anda otsustuspädevus, sealhulgas õigus võtta vastu kaebusi, uurimis- ja kohtumenetluspädevus ning õigus määrata proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi. Võrdõigusasutustel peaks samuti olema võimalik teha õiguslikult siduvaid otsuseid ja esitada mittesiduvaid arvamusi, esitada soovitusi ja teostada järelevalvet järelmeetmete üle.

Võrdõigusasutustel peaks olema õigus omal algatusel käsitleda kõiki nende pädevusse kuuluvaid küsimusi. See hõlmab ka struktuurse diskrimineerimise käsitlemist. Struktuurset diskrimineerimist käsitlevate riiklike sätete puudumine koos piiratud kohtumenetluspädevusega takistab võrdõigusasutuste tegutsemisvõimalusi ja uue kohtupraktika kujunemist. Kuna diskrimineerimisega kokku puutuvad inimesed on sageli haavatavas olukorras ja ei suuda iseseisvalt võidelda struktuurse diskrimineerimisega, on oluline, et võrdõigusasutustel oleks õigus viia omal algatusel ja oma nimel läbi uurimisi, koguda tõendeid ja algatada kohtumenetlusi, et paljastada ja käsitleda institutsioonides

toimuvaid, kohati nähtamatuid norme ja protsesse, mis süvendavad olemasolevat ebavõrdsust.

Samuti on oluline jälgida digitehnoloogia, sealhulgas tehisintellekti kiiret arengut. Leidub hulgaliselt tõendeid, et sellised süsteemid kujutavad endast ohtu haavatavatest rühmadest pärit inimestele, sest suurandmete ja tehisintellekti abil rakendatavad tehnoloogiad süvendavad ebavõrdsust, diskrimineerimist, tõrjutust ja vaesust. Seetõttu on oluline, et võrdõigusasutustel oleksid kvalifitseeritud töötajad, et võidelda veebipõhise diskrimineerimise, sealhulgas algoritmilise diskrimineerimise vastu ja heita sellele valgust.

Direktiiviga peab kaasnema võrdõigusasutuste suutlikkus võidelda läbipõimunud diskrimineerimise vastu. Võrdõigusasutused peaksid kõigis oma ülesannetes kohaldama valdkonnaülest perspektiivi. Diskrimineerimise käsitlemine valdkonnaülesest perspektiivist on väga oluline, et asjakohaselt hõlmata diskrimineerimise eri ja konkreetseid vorme, millega ohvrid puutuvad kokku kahel või enamal alusel. Sellega seoses ja kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga peaks direktiivi kohaldamisala olema võimalikult lai. Liikmesriigid peaksid edendama ja rahastama võrdõigusasutusi, et need hõlmaksid kõiki diskrimineerimise aluseid vastavalt harta artikli 21 avatud klauslile. Soolist võrdõiguslikkust ei ole võimalik saavutada, kui ei ole mõistetud ja likvideeritud kõiki mitmekordse ja põimunud diskrimineerimise liike, nii tahtlikku kui ka tahtmatut, nende individuaalseid, struktuurilisi, institutsionaalseid ja ajaloolisi vorme.

Võrdõigusasutused teevad oma tööd üha keerulisemas keskkonnas, kus diskrimineeriv kohtlemine, poliitika ja tegevus on muutunud meie ühiskonnas lubamatult normaalseks. Vaatamata keerulisele olukorrale on nad juba tõestanud oma tohutut potentsiaali. Me peame nüüd andma neile vajalikud vahendid, et nad saaksid jõuliselt võidelda igasuguse diskrimineerimise vastu. Enam ei tohi aega raisata.